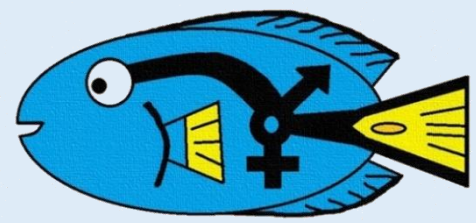

Nieuwsbrief Symptomen & Gender

Januari 2022

Welkom in de vierde nieuwsbrief van het onderzoeksproject Symptomen & Gender! In deze nieuwsbrief brengen we u op de hoogte van de voortgang van ons onderzoek en doen we verslag van onze bijeenkomsten, recente activiteiten, de nieuwste BLOGGs en de planning voor de komende maanden.

Groningen - update

In Groningen gaat Aranka als een speer! Haar studies naar stigma rondom [long COVID-19 en aanhoudende lichamelijke symptomen](#), [geslacht- en genderverschillen in diagnoses en testen van COVID-19](#), en [geslachtsverschillen in diagnostische trajecten van patiënten met aanhoudende lichamelijke klachten](#) zijn inmiddels gepubliceerd in prachtige journals. De meest interessante bevindingen uit deze studies waren dat er over het algemeen geen man-vrouwverschillen waren in het aantal PCR testen voor COVID-19 en in het aantal gestelde COVID-19 diagnoses. In de groep van zorgmedewerkers daarentegen, bleken mannen vaker getest en gediagnosticeerd te worden met COVID-19. De andere studie van Aranka beschreef man-vrouwverschillen in hetgeen de huisarts doet wanneer hij of zij patiënten met lichamelijke klachten op het spreekuur ziet. Vrouwen bleken minder vaak een lichamenlijk onderzoek, röntgenfoto of echo, en verwijzing naar een specialist te krijgen dan mannen. Vrouwen kregen daarentegen vaker laboratorium diagnostiek aangeboden dan mannen.

Daarnaast hebben Aranka en Judith, met collega Anil Ori, onderzocht in hoeverre genetica (zoals het gen dat betrokken is bij de regulering van stresshormonen) samenhangen met het ervaren van lichamelijke klachten, als replicatie van een Noorse studie naar deze associatie. Benieuwd naar de resultaten? Lees dan vooral Aranka's [BLOGG](#) over deze studie!

Vrijwel alle congressen vonden het afgelopen jaar helaas digitaal plaats. Desondanks heeft Aranka een groot internationaal publiek kunnen bereiken met haar onderzoek, o.a. op de onderzoeksbijeenkomst van [de Groningse Aletta Jacobs School Of Public Health](#), [de NHG Wetenschapsdag](#), [het EAPM congres](#), [het EPATH congres](#), en [NAPCRG](#).

Bovendien is Aranka het afgelopen jaar een stuk bekender geworden in Nederland! In maart 2021 werd Aranka benoemd tot een van de [Faces](#)

[of Science](#); twaalf promovendi die in video's en blogs vertellen over hun werk als onderzoeker. Lees vooral even haar prikkelende [blog](#) over de geschiedenis van gender! Ook de kranten en tijdschriften waren geïnteresseerd in Aranka's onderzoek; er volgden interviews in het [AD Groene Hart](#), [RUG Magazine](#), nog een keer het [AD](#), en met [LINDA](#)! Geen zin om te lezen? Aranka was tevens te gast bij [de podcast Geen Kleine Man](#)! Tot slot werd ook onze projectleider Judith door ZonMw [geïnterviewd](#) over geslachts- en genderverschillen in gezondheid(zorg).

Nijmegen - update

In Nijmegen zijn Ilona en haar begeleiders de afgelopen maanden druk bezig geweest met de afronding van verschillende studies. In januari 2021 werd onze scoping review naar mannelijk en vrouwelijk taalgebruik in één-op-ééngesprekken gepubliceerd in [Review of Communication Research](#), waar Ilona tevens een [BLOGG](#) over schreef voor onze website. Ook hebben Sandra en Ilona een [hoofdstuk](#) geschreven voor het boek *Gendersensitieve Huisartsgeneeskunde*, over de rol van gender in communicatie in huisarts-patiëntgesprekken.

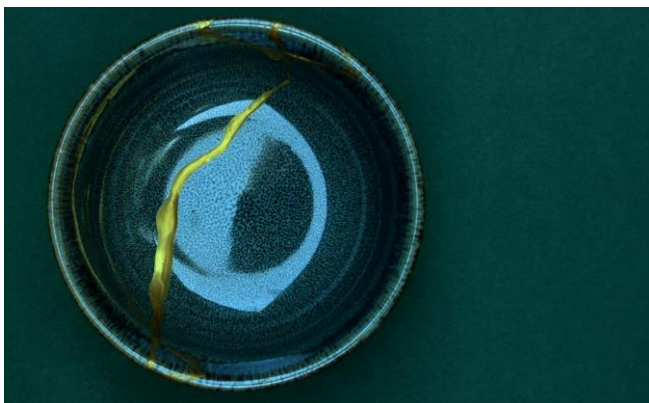
Verder hebben we verschillende analyses uitgevoerd voor de follow-up Drongostudie, een kwalitatieve studie naar de manier waarop huisartsen gendercategorieën relevant maken tijdens het consult, en [onze studie naar de functie en vorm van onderbrekingen in de huisarts-patiëntgesprekken](#). Uit de follow-up Drongostudie bleek dat mensen op basis van taalgebruik niet goed kunnen inschatten of iemand man of vrouw is; slechts 47% van de inschattingen was correct. Ook bleek dat deelnemers vaker dachten dat de huisarts een man was. De deelnemers baseerden hun inschattingen op stereotiepe ideeën van hoe mannen en vrouwen communiceren, zoals 'de patiënt vertelt veel details en maakt lange zinnen, dus ik vermoed dat de patiënt een vrouw is'. Deze bevindingen laten zien dat onze percepties van anderen – al dan niet onbewust – beïnvloed worden door stereotypes met betrekking tot rollen en gedrag, wat ook in de medische context tot verkeerde aannames of verwachtingen kan leiden.

Onze kwalitatieve studie liet daarnaast zien dat huisartsen medische termen, zoals 'inspanning' of 'stresshormoon', uitleggen met behulp van herkenbare activiteiten die gerelateerd zijn aan

bestaande genderrollen, zoals ‘met de wasmand sjouwen’ en ‘vechten tegen gemaskerde mannen’. Met deze beschrijvingen plaatsen huisartsen hun patiënten – subtiel maar onnodig – in een bepaalde genderrol, wat niet altijd gewenst is. Met deze studie hopen we meer bewustzijn te creëren van hoe gender als sociaal construct een rol speelt in een medische setting. De papers van deze studies zijn inmiddels opgestuurd naar mooie journals; fingers crossed dat we in begin 2022 weer een aantal nieuwe publicaties kunnen vieren!

Net als Aranka heeft Ilona haar onderzoek op een aantal online congressen en bijeenkomsten kunnen presenteren, o.a. tijdens het [ETMAAL](#), het [ICCH \(EACH\) congres](#), het [ICA congres](#), [NAPCRG](#), en bij [een bijeenkomst van de PPI van het NIVEL](#). In 2022 staan in ieder geval VIOT en het ETMAAL op de planning, helaas wederom online (in plaats van in Gent en Brussel).

In mei hebben Enny en Ilona met collega’s een fantastisch evenement georganiseerd voor promovendi en postdocs van de afdeling Letteren: *Picture your Research!* In twee online workshops werkten de deelnemers aan het in beeld brengen van hun eigen onderzoek, geholpen door input van elkaar en drie professionele kunstenaars. Ilona heeft zelf haar onderzoek naar onderbrekingen in een beeld proberen te vangen, met een focus op de bevinding dat de meeste onderbrekingen iets goeds of moois kunnen toevoegen aan de interactie. In haar beeld (hieronder) is een schaalte (=de interactie) te zien die gebroken was (=de onderbreking), maar die met gouden lijm (=het ondersteunende karakter van de onderbreking) eigenlijk zelfs iets interessanter is geworden; een krachtige metafoor!

Met de kleur groen wordt het positieve karakter van sommige onderbrekingen extra benadrukt. Overigens een aanrader voor de lezers die nog op zoek zijn naar een nieuwe hobby: kintsugi, de Japanse kunst van het repareren van gebroken keramiek met gouden of zilveren lijm.

Tot slot: weten jullie nog dat Ilona met een internationaal team van gezondheidsonderzoekers een [stripboek](#) over gender en gezondheid heeft gemaakt, naar aanleiding van een gewonnen wedstrijd tijdens de [ZonMw zomercursus in Rotterdam](#)? Over de ontwikkeling van dit stripboek publiceerden we een [paper](#) in *Journal of Applied Arts & Health!*

Recente activiteiten

In de zomer 2021 waren de coronamaatregelen in Nederland flink versoepeld, dus konden we eindelijk weer fysiek samenkomen! Judith had een prachtige boerderijschuur gevonden in Amerongen, waar we met koffie/thee en [verrukkelijke Dennekoeken](#) een hele dag konden bijpraten en vergaderen. Bij deze dag was ook Carine van ZonMw aanwezig, en Lilian van De Betekenaar om een prachtige praatplaat te maken van ons project. Met de praatplaat kunnen we ons project en de belangrijkste bevindingen op een snelle en laagdrempelige manier delen met collega’s, gezondheidsprofessionals, patiënten, en andere betrokkenen en geïnteresseerden. De link naar de praatplaat en de VLOGG die Aranka maakte van deze leuke dag zijn [hier](#) te vinden.

Verder hebben Aranka, Ilona, Judith, Enny, en collega Toine Lagro-Janssen van het Radboudumc, hard gewerkt aan de ontwikkeling van een e-learning over gender, communicatie, en aanhoudende lichamelijke klachten. De e-learning richt zich voornamelijk op internisten (in opleiding), maar is in principe voor meerdere zorgprofessionals interessant en bruikbaar. De e-learning bleek een geschikte methode om een brug te bouwen tussen onze wetenschappelijke inzichten van het multidisciplinaire project en de hedendaagse praktijk. Inmiddels zijn we een paper over de ontwikkeling van deze e-learning aan het afronden; houd onze website in de gaten voor verdere updates!

Tot slot stonden Aranka en Ilona in november op het podium van het theater in Assen, samen met een aantal andere promovendi vanuit verschillende disciplines. Het was de eerste voorstelling van de Hoe?Zo!Show, waarbij nieuwsgierige kinderen uit groep 6 een paar onderzoeksvragen mochten stellen, die de promovendi met behulp van hun wetenschappelijke kennis en fantastische attributen binnen 20 minuten moeten beantwoorden. Lees [hier](#) het vrolijke verslag dat Aranka en Ilona over de show schreven!

Bezonnen Lezingen over Gender & Gezondheid (BLOGGs)

Regelmatig schrijft iemand van ons team een BLOGG over een onderwerp dat te maken heeft met gender en gezondheid. Lees op onze website de meest recente BLOGGs!

- * [Lichamelijke klachten: gen of gender?](#)
- * [Onderbrekingen in de politiek én in de spreekkamer: de ene onderbreking is de andere niet!](#)

Wat staat er op de planning?

De vier jaren zijn voorbij gevlogen; medio 2022 verwachten we ons mooie multidisciplinaire onderzoeksproject af te ronden. Voor Aranka staat de komende maanden voornamelijk nog op de planning om de lopende studies af te ronden. Ilona gaat zich vooral bezighouden met revisies van de ingediende papers, en het schrijven en afronden van haar proefschrift. Hopelijk ligt in mei 2022 een proefschrift klaar om in te dienen bij de proefschriftcommissie en kan ze haar verdediging gaan voorbereiden!

We verwachten u aan het einde van ons project nog een laatste nieuwsbrief rond te sturen. Kijk in de tussentijd vooral zo nu en dan op [onze website](#) voor het lezen van onze BLOGGs en overige informatie.

Mocht u vragen, opmerkingen of complimenten hebben, dan mag u uiteraard altijd contact met ons opnemen (ilona.plug@ru.nl (Ilona) of a.v.ballering@umcg.nl (Aranka)).

We zijn ook te volgen op [Twitter!](#)

Sekse en gender aan zet op het toilet!

